

SZOFTVER

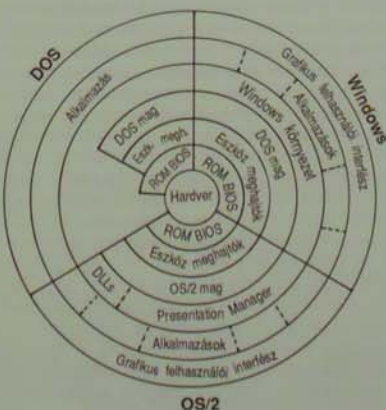
A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

◆ IFABO, tavaszi BNV	◆ Az Ingres Magyarországon	◆ GEM Artline 2.0
◆ SunAccount – jönnek az angolok?	◆ Csökkentek a Lotus árak	◆ Pénzügyi, banki szoftverek
◆ IBM OfficeVision	◆ Alkalmazás kisebb rizikóval	◆ Eisenstadti kurzus

DOS: vissza a jövőbe

A hónap termékvonatkozású szenciája: Bill Gates Microsoftja a Windows 3.0 megjelentetésével a cég fennállásának egyik legfontosabb termékét hozta a világra. Ezzel a fejlesztéssel az MS/PC-DOS gépek karakterorientált operációs rendszerfelülete hatékony grafikus operációs rendszerkörnyezetté válik. Az első világviszhangok a szakmai sajtóban nagyon kedvezőek. Tény: a minimálisan 640 (ajánlottan 1024) kb-át tárgyán révén a világ 50 millió PC-je közül 30 millió élvezheti (majd) ennek a grafikus felhasználói felületnek az előnyeit (a jellemzőket l. *Szoftver 90/5*). Így a Windows 3.0 a gépek millióit újra igazi „személyi” számítógéppé, könnyebben hozzáférhetővé és kezelhetővé, jobban áttekinthetővé teszi. Mi több, szebb és igényesebb megjelenítést produkál, s megkönnyíti a PC-k integrálását meglévő számítógép-rendszerekbe, hálózatokba. A proporcionális betűkészletek, 3D-s mozgó keret, színes piktogramok a Windows egész optikáját

DOS/Windows/OS/2 architektúrák

DLLs = Dinamikus kapcsolókönyvtárak

megváltoztatták és az OS/2 Presentation Managerhez tették hasonlóvá. Ezáltal mindkét rendszer esetében egységes felhasználói felülettel dolgozhatunk. Valamennyi első kritika kiemeli az egyszerűbb kezelést, a rendszerfunkciók megvalósíthatóságát anélkül, hogy a felhasználó a Windowsból kilépne és a komplex DOS utasításokkal kellene körülvennie magát. Javított tárcselés gondoskodik a magasabb működési szintről.

A kibővített irodai programok között találunk újat, a Recorder makrót, amely a billentyűműködést és az egérmozgatásokat tárolja, hogy aztán tetszés szerinti gyakorisággal újra lejátsssa. A tárcselési lehetőségek (például Network Awareness) különösen a hálózati környezetben bontakoznak ki. A 3.0 angol/német és francia változatban van piacon Nyugat-Európában. Ára az NSZK-ban 48 DEM (német), illetve 300 DEM (angol).

Fészket rak a 3Com

„Júliustól szállítjuk – és ígérem – igen rövid határidővel termékeinket” – mondta *de Vogt* úr, az integrált hálózati szoftvereket előállító világhírű amerikai 3Com (ejtsd: szrikom) cég bemutatkozásán, a Műszertechnika májusi szakmai napján. Ezzel nincs többé Novell egyeduralom a hazai PC-s LAN szoftverpiacon. A Műszertechnika mint első kelet-európai disztribútor a BNV-n már be is mutatta a 3+Open Lan Manger hálózatvezérlő szoftvert, amelynek minimális erőforrásigénye: 4 Mb-át RAM, 30 Mb-át merevlemez, MS-DOS 3.1.

A 3Com termékek néhány egyedülálló előnye: nyílt architektúrák, sokféle formázható termékeinek összekapcsolása, fejlett adatadmisztráció és biztonság; PC-, kis-, mini- és nagygépes környezetben integrálva is működőképes szoftverek; client/server koncepció támogatása; IBM hostgépek DEC minigépekkel való összekapcsolása.

A 3Com Ethernet-adaptereket, hálózati ismétlőket kábeleket is gyárt. Nagyon fontosnak tartja a 10Base-T Ethernet-szabványt. A 3Com cégnek összesen 350 terméke van a LAN/WAN hálózatok területén. Az adattáviteli adapterek terén elsőszégre törekszik a világon. Ugyanez igaz a nagy és kis hálózatokat összekötő (interconnect gateway) szoftverek terén.

Premier árcsökkenéssel

Kelet-európai országból elsőként a Novotrade kötötte meg disztribútori szerződését a Lotus céggel a bécsi IFABO nemzetközi szakvásáron. (Előzményeket l. *Szoftver 90/5*.) Az első hatás, mintegy 10-15 százalékkal olcsóbbak lettek a termékek (l. táblázatunkat és a *Szoftver 90/1. számát*). A második effektus: a Lotus világszintű politikáját követve, itthon is változó lépcsős dealeri kör, s lesznek Magyarországon is úgynevezett Lotus Software Centerek. Ez úgyben három céggel, a Cédruossal, a Softinvesttel és a SZÜV-vel tárgyal a Novotrade, *Mátyus Gábor*, a Lotus Development kelet-európai menedzsere jó százszaalalékos évenkénti eladásnövekedéssel számol a magyar piacon. „A Lotus Software Centerek munkatársai különleges kiképzést kapnak és bizonyos marketing-képességekkel is felruházzuk őket” – hallottuk *Mátyus Gábor*tól, aki azt is elmondta, a júniusi szállítások során az új 1-2-3/G (8 Mb-ot RAM kell hozzá!) kivételével az összes termék megjelenik a hazai piacon; így a Symphony legutolsó, 2.2 verziója és a Freelance grafikus csomag 3.01-es kiadása is. A változatcsere (upgrade) nálunk is félórán lehetséges. Egy később meghirdetendő időponttól kezdve lesz amnesztia a szürke Lotus termékekre, s az is jó hír, hogy a programok nemcsak a teljes magyar betűkészletet használhatják támogatni fogják. Egy kérdésre válaszolva *Mátyus Gábor* elmondta, hogy a Lotusnál úgynevezett side-licence nem létezik. A Novotrade ígéri: az ősi Compair idejére az 1-2-3-ról 50-60 oldalas rövidített magyar dokumentáció lát napvilágot.

A Lotus, amelynek termékeit becsülten 12 millióan használják világszerte, június végén Budapesten tervez termékbejelentést.

A május második felében készült sajtótájékoztatón kapott árjegyzékéből idézünk:

Lotus terméklista	Novotrade (Ft + ÁFA)
1-2-3 2.2 standard	49 900
1-2-3 2.2 server	54 900
1-2-3 2.2 node	29 900
1-2-3 3.0 standard	54 900
1-2-3 3.0 server	64 900
1-2-3 3.0 node	39 900
1-2-3 2.2 upgrade	19 900
1-2-3 3.0 upgrade	19 900
1-2-3 2.01	44 900
1-2-3 2.01 server	124 900
1-2-3 G standard	64 900
1-2-3 Add-in Toolkit	39 900
1-2-3 2.2 server Upgrade	24 900
1-2-3 2.2 3.0 Pack server Upgrade	34 900
1-2-3 3.0 server upgrade	24 900
Manuscript server upgrade	19 900
Symphony 2.2 standard	64 900
Symphony 2.2 server	69 900
Symphony server upgrade	14 900
Symphony 2.2 node	44 900

Symphony 2.2 upgrade	14 900
Freelance 3.01	44 900
Freelance upgrade	19 900
Graphwriter 1.0	44 900
Graphwriter upgrade	9 900
Manuscript 2.1 standard	44 900
Munuscript 2.1 server	54 900
Manuscript 2.1 node	29 900
Manuscript 2.1 upgrade	9 900
Maintenance Kit	6 900
Agenda 1.01	39 900
Agenda upgrade	4 900
Magellan 2.0	19 900
Metro	9 900
HAL	12 900
Courseware	4 900
Datalens Toolkit	24 900

1-2-3 az ablak alatt? A kérdés nem költői az amerikai Iris cég ugyanis bétatesztelésre küldte azt a meghajtókészletet, amelynek segítségével az 1-2-3 táblázatkezelő 3.0-ás változata Windows 3.0 alatt futtatható. A 3 for 3 nevet viselő termékről *Chuck Lingren*, az Iris bétaprogramjának vezetője így vélekedik: „Az új meghajtókészletet alkalmazva, a Lotus 1-2-3 3.0 felhasználói teljes mértékben ki tudják használni a Windows 3.0 nyújtotta lehetőségeket, többek között szövegszerkesztés és grafikák kivágását, tárolását – majd átmenet más Windows alapú szoftverbe, pl. Wordbe – dokumentumokra történő átragasztását (cut and paste).” A 3 for 3 átmeneti megoldásként jöhet szóba, mivel a Lotus már dolgozik egy olyan 1-2-3 verzión, amely jobban kihasználja majd a Windows képességeit. *Jim Manzi* elnök már két éve jelezte, hogy cége „hónapok óta” dolgozik az 1-2-3 Windows változatán, de a megjelenés időpontját nem említette.

Nem lesz Lotus/Novell

Zátoryna jutott a Lotus/Novell egyesülés terve (l. *Szoftver 90/5*.) A *Boston Globe* nevű amerikai újság értesítése szerint a Novell azzal torpedózta meg a házasságot, hogy a tervezett új vállalat vezetőségében a Lotus-szal azonos számú képviselőhöz ragaszkodott (eredetileg 4 Lotus, 3 Novell menedzserből állt volna az igazgatótanács). A *Wall Street Journal* úgy tudja, a Lotus már abba is beleegyezett, hogy *Raymond Noorda*, a Novell elnöke két évre az egyesült vállalat ügyvezető igazgatója legyen, természetesen *Jim Manzi*, Lotus-főnök elnöksége alatt. Már az új cég nevében is megállapodtak, amely Lotus/Novell Corporation lett volna. Manzi egyébként több amerikai szaklapnak megdöbbenés és csalódottan nyilatkozott: „Ez egy szegény, rengeteg időt, pénzt pocsékolunk el azzal, hogy olyan emberekkel tárgyaljunk, akik nem tudták mit is akarnak”. Mindenesetre a Lotus részéről ez már a harmadik félresikerült összeolvadási kísérlet volt. A *New York Times* emlékeztet rá, hogy az 1-2-3 előállítója 1986-ban a Microsofttal, 1987-ben pedig az Ashton-Tate-tel folytatott eredménytelen tárgyalásokat.

A NetWare néha túl drága

Bécsben a huszadik, jubileumi IFABO számítási- és irodatechnikai vásáron a Novell termékeinek két hivatalos disztribútora, a Daustraub (43-222-822611-8) és a Computer 2000 (43-222-89122-0) munkatársaitól tudtuk meg, amit Ausztriában NetWare-ként kínálnak, nem minden jön be az országba hivatalos csatornákon. A feltűnően olcsó termékek gyakran régi változatok, amelyek nagy mennyiségben a Távol-Keleten keresztül, vagy közvetlenül Amerikából jutnak be Ausztriába. Ezeknek részben nincs meg a teljes funkcióskálájuk, NetWare-Tool-készletük hiányos, és az is előfordulhat, hogy nem hibamentesek. Az ilyen importőröktől nem várható megalapozott szoftvertámogatás, mert például nincs semmiféle csatlakozási lehetőségük az USA-ban található Novell online mailbox rendszerre. A Computer 2000 annak érdekében, hogy az osztrák piac eme elbizonytalanodásának véget vessen, a NetWare termékek árát számottevően csökkentette (ez a hazai hivatalos forgalmazók számára is megszívlelendő tett). „A vevőknek alapjában véve csak az utolsó szállítható változatokat volna szabad megvenni, mert csak ezáltal lehet biztos abban, hogy hivatalos forrásból származó aktuális csomaghoz jut hozzá, amelyhez megkapja a megfelelő támogatást” – hallottuk a Daustraub képviselőjétől. És még egy, az itthoniaknak megszívlelendő osztrák disztribútor fogás: aki a NetWare 386 3.0-s változatot most beszerzi, az ingyen kaphatja majd meg a 3.1-es verziót. (Egyébként: a NetWare 386 3.1 ott kb. 30 százalékkal lesz drágább a 3.0-nál)

Vásári találkozások

Többen a kiállítók közül szoftvertermékeiket a vásárra időztették. A Számalk FlottCAD programjának új változata most azt tudja, hogy az alapadatokból felépített lakás, ház, vagy házior a képernyőn kívülről-belülről (körbejárható). A Faxtor Kft. Compugram nevű aláírási-regisztráló és visszakereső rendszere bankokban és mindenütt alkalmazható, ahol nagyszámú aláírási címpéldányt kell naprakészen nyilvántartani.

Európa után Amerika?

„A Recognita Plus 1.1 a világ legjobb PC-s OCR szoftvere, s nekünk az a feladatunk, hogy az elkövetkező kritikus kilenc hónapban ezt be is bizonyítsuk” – mondta társainak az angol Brian Jones (Intac) a legutóbbi disztribútor találkozón, Budapesten. És valóban: az új változat már 27 szövegyszerkesztő programhoz ad kimenetet, s támogatja a piacon lévő legújabb scannereket is. A legfőbb előny: *drasztikusan csökkent a tárlégy. Most 100 kb-tnál kevesebbel beéri a Recognita.*

Újratervezték a felismerési algoritmust, így nőtt a pontosság, csökkent a felismerés sebessége. De így is a leggyorsabb maradt a piacon (OmniPage 30 c/s, Recognita 100 c/s). Mostantól landscape oldalakat is képes a szoftver beolvasni, s bár nem jelentették be, bizonyára dolgoznak már a világsikerű Windows 3.0 alatt futó verzió is. Jelenleg 22 országban 30 disztribútor és 7 OEM partner forgalmazza a Recognitát.

Olcsóbb a Novellnél

A CEBIT-en már sikeresen bemutatkozott KFKI fejlesztést, a Xenix alatt futó Xeus hálózati szoftvert, az Ázsió-Microtrade dealerként forgalmazza. Mint Földvári Gáboról meg tudtuk, komoly tárgyalások folynak a Xeus nyugati eladásával kapcsolatban. Itthon minden olyan cégnek ajánlítható, amely olyan hálózatot kíván létrehozni, ami nemcsak 1-2 évre szól. De azok is ki tudják használni előnyeiket, akik egyelőre nem akarnak áttérni Xenixre. Ezeknek a rendelkezésére áll a Xeus DOS-Shell része. További előnye az ára. Maga a Xeus irányára valamivel 100 ezer forint alatt van. A rendszert kb. 250 ezer forintért lehet majd megvenni. Így együtt a kettő kb. 120 ezer forinttal lesz olcsóbb, mint például a NetWare SFT 2.15 ami 478 ezer forint. A Xeus előnye: eltűnteti a kezeléssel járó szokásos nehézségeket, nem kell hozzá megtanulni a Xenixet. Az állományokat bármikor át lehet hozni DOS alá. Az Ázsió Xeus alapú végfelhasználói (kulcsrakész) rendszereket is készít. Az igazi nagy bemutatkozás az ősz Compfairén várható.

ARCAD – itthon is

Újdonságokkal kibővített, IBM XT/AT-kompatibilis gépeken futtatható ARCAD építészeti tervezőrendszerét mutatta be a BNV-n a RAIR Számítógép Kft. (169-9915). Elkészült a program Novell hálózati változata, s lehetőség van független felhasználói felületek ill. könyvtárak kialakítására. Az épületek színes, árnyalt ábrázolása már három dimenzióban is megoldott. Mód van a falak, berendezések, csövek és a födém ütközésének vizsgálatára, s talán a legfőbb újdonság a paneles épületek födém és falikiosztási tervezőrendszere. A csomag – amely 290 ezer Ft-ba kerül – főként közepes méretű épületek tervezéséhez ajánlott (300x300 m² alapterületig). A hazai érdeklődés a BNV után főként a hálózatos verzió iránt élénkült meg. (pl. a KIPSZER és a kaposvári TERVSZÓV Kft. használja az ARCAD-ot). A közeljövő tervelt: a háromdimenziós falazati rendszer tökéletesítése, valamint az épületgépészeti és elektromos tervezői rész megvalósítása. Analóg áramkörök interaktív vizsgálata végezhető a RAIR által kifejlesztett TINA programcsomaggal. A szintén XT/AT gépeken futtatható szoftverrel áramkörtervezés- és elemzés végezhető, s oktatási célokra iskolai változata is készült. A TINA iránt komoly érdeklődés mutatkozik Hollandiában és Ausztriában, a hazai forgalmazás ősszel indul.

Clipper → DOS és vissza

Hasznos segédprogramot és fejlesztői programcsomagot jelentett meg a hazánkban is népszerű Clipperhez az amerikai Black & White International cég (212-787-6633). A Dr. Switch-ASE (application-swapping extension) szoftvert elsősorban a Clipperben dolgozó fejlesztőknek szánják. Segítségével olyan programok írhatók, amelyekkel DOS-ra válthatunk és DOS munkafázis alatt behívhatók a Clipper alkalmazások. Működési elve leginkább a TSR (Terminate-and-Stay-Resident) módszerhez hasonlít. A fejlesztők lehetőséget kapnak így arra, hogy – akár hálózaton is – gombnyomásra bármely DOS programból Clipper alkalmazásra váltsanak és vissza. Előnyös, hogy aktív DOS munkafázis alatt mindössze 13 kb-át RAM-ot igényel a Clipper alkalmazás élelben tartása. A Dr. Switch-ASE ára az USA-ban 100, a fejlesztői csomaggal együtt 180 dollár.

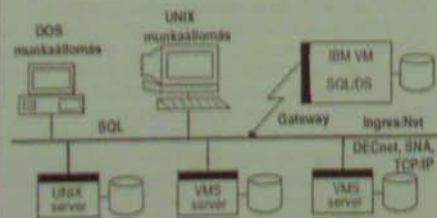
Ingres: igazi nagyágyú jön

Nemrég már azt gondolhattuk, az Oracle és az Informix megérkezettével szinte teljes a választék itthon a vezető adatbázis-kezelők terén. A legújabb hír: az Oracle-t is sok tekintetben verő Ingres relációs adatbázis-kezelő (RDBMS) szoftver várhatóan hivatalosan is megjelenik, s a kizárólagos disztribútor a VT-Soft Kft. lesz (180-3744; 180-3750).

Ismeretes, hogy az Ingres a DEC/VAX világban a leggyakrabban alkalmazott nem DEC-szerű RDBMS, de több ezres nagyságrendben helyezték már üzembe UNIX, IBM nagygépes és IBM PC-s környezetben is. Az Ingres a legtöbb hardverhez és operációs rendszerhez (VMS, Ultrix, UM/CMS, AIX, MS-DOS stb.) rendelkezésre áll.

„Nem világos még, milyen exportengedélyeket kap meg az amerikai szoftverház. Ennek függvénye az, hogy milyen verziókat és milyen gépkategóriák tudnak majd szállítani” – hallottuk *Igaz Gábor*tól, a VT-Soft ügyvezetőjétől. A szoftver az IBM új RISC 6000-es gépén is futtatható, az AS/400-on pedig szoftver-gateway segítségével működhető.

Az Ingres, melynek lényege az SQL ipari szabvány

Ingres adatbázis architektúra

lekerdező nyelv, olyan lehetőségeket biztosít, amelyeket más RDBMS termékeknel nem lehet megtalálni. Ilyenek például:

- ♦ *megjelelhető adminisztrációs segédprogramok;*
- ♦ *a teljesítmény hangolása és figyelése;*
- ♦ *az adatbázisok, táblázatok, mezők dinamikus módosítása a felolgozás megszakítása nélkül;*
- ♦ *dinamikus lemezterület-felhasználás;*
- ♦ *táblázatok egyedi hozzárendelése lemezekhez az I/O teljesítmény javítása érdekében.*

A 6-os változat alkalmas arra, hogy nagyon gyorsan alkalmazkodjon a felélenként jövő új fejlesztések eredményeihez. Az Ingres Corporation együttműködési politikája is egyedülálló a nemzetközi piacon.

Az igazi profinak készült Ingres szoftverek ára a platformtól függ. A PC-s verzió ára az NSZK-ban ma kb. 1000 DEM a munkaállomások (Sun, DECStation stb.) alaprendszerre 20 ezer DEM.

A VAX területen a VT-Soft partnere, a Free Soft Kft. (161-0625) fogja forgalmazni, minthogy már 3 éve kizárólag DEC felhasználói szoftverek előállításával foglalkozik. A PC-s és UNIX alapú Ingres termékek várhatóan júliustól a VT-Softtól rendelhetők meg.

Oracle: zöld jelzés

Jól haladnak a tárgyalások a KFKI-MSZKI és az SZKI IQ-Soft között, annak érdekében, hogy a KFKI az Oracle relációs adatbázis-kezelő kiskereskedelmi forgalmazója legyen. Mint ismeretes, az IQ-Soft nemrég írta alá az amerikai céggel az Oracle termékekre vonatkozó disztribútori szerződést, így az összes géptípusra és gépkategóriára korlátozás nélkül terjesztheti a szoftvert. Mint *Sipka Júliától*, az IQ-Soft standján, a BNV-n megtudtuk, két korlátozás még létezik: a hálózati intertérsre (SQL-Net) és az Oracle CASE eszközökre továbbra is – bár könnyített – egyedi export-engedély megszerzése az értékesítés előfeltétele.

Az amerikai szoftverhárs oktatási anyagokkal és szükség esetén szakemberrel is segíti a magyarországi felhasználás elterjedését. Tanfolyamokat az IQ-Softon kívül várhatóan a Számaki, a Kopint-Datargó és a Műszertechnika is indít.

Sipka Júlia szerint rövidesen amnesztiát hirdetnek a szürke (és esetleges fekete) példányokra, majd ennek lejárta követően szigorúan kívánunk fellépni az illegális Oracle kópiák tulajdonosai ellen.

MicroVAX II. gépre a legolcsóbb Oracle irányúra 1,2 millió, 4-8 felhasználó esetén 2 millió, korlátlan számú felhasználóra pedig 3-3,5 millió forint. A BNV-n PC-ken futó hálózati Oracle alkalmazásokat láthattunk: az egyik gépen NetWare 286 SFT alatt a 6.0-s verzió OS/2, a másikon MS-DOS környezetben működött.

Az Oracle mellett a Siemens Austria programtermékét, az Arosyn nevű integrált mezőgazdasági csomagot is bemutatta az IQ-Soft. Ez a szoftver elsősorban nem az ügyviteli géposítást szolgálja, (bár alkalmas arra is), hanem termelési tanácsadó funkciókat lát el.

Eisenstadti kurzus

Még a múlt év októberében nyitotta meg kapuit Eisenstadban a BrainWare Laboratories, ahol az Intersoft Klüsszövetkezet svájci partnerével a 3 Consultinggal IBM System/36 és AS/400 gépekhez szervez tanfolyamokat programozók és szerzők számára. A svájci fél rendezte be az irodát és az oktatóközpontot, megvette a számítógépet és a terminálokat, valamint kialakította az infrastruktúrát. Az Intersoft az oktatókat és az általuk összeállított tananyagokat biztosítja. Az előadók és a hallgatók munkáját egy 8 Mbájti RAM-mal és 2x315 Mbájti mágneslemez-egységgel rendelkező AS/400 B20-as segíti, amelyhez 8 terminál, nyomtató és egy írásvevőre kapcsolt plazmakijelzős PC kapcsolódik. A csoport létszáma minimum 10, maximum 15 fő, ez az az intervallum, amelyben az oktatás egyszerre hatékony és gazdaságos. Az előadásokból és gyakorlatokból álló tanfolyamok igen intenzívek, így egy-egy kurzus fele annyi időt vesz igénybe, mint az IBM hivatalos képzése. A 14 napos programozói tanfolyam tematikája: általános ismertető (géparchitektúra, operációs rendszer stb.), hagyományos és interaktív RPG nyelv, relációs adatbázis-kezeléshez kapcsolódó SQL; igény szerint az Office-t is ismertetik. A 8 napos szervezői kurzus szemléletadással, géphasználati ismeretekkel, állományok létrehozásával és lekérdezésével, tesztelésekkel és alapvető üzemeltetéssel foglalkozik. Az érdeklődés igen élénk, augusztusig mintegy 300 fő (65 százaléku programozó) képzése biztosított. A tanfolyamok ára: 3 fő fölött naponta fejenként 2640 ATS. Ez mintegy 20 százalékkal alatta marad a nyugat-európai árszintnek. Mind az előadók, mind pedig a hallgatók Sopronban szállnak meg. A jövőben az Intersoft bővíteni tervezi oktatói tevékenységét, új tantermeket bérel és egy B50-es konfiguráció felállítását is fontolgatja.

SZEKÉR az úton

Jó egy évvel ezelőtt néhány lelkes szakember – telis-terelve a vonalkódok, a termékinformációs rendszerek egyre növekvő szerepét – az Ipari Minisztérium megbízására nekifogott a mezőgazdasági és élelmiszeripari gépek országos szakmai, ETK alapú termékinformációs rendszerének kiépítéséhez. A 11,2 millió Ft-os alaptőkével létrehozott **SZEKÉR** Információs Rt. ügyvezető igazgatója, *Gerencsér Zoltán* röviden így foglalta össze eddigi munkáját: „Szakembereink – komoly külső szakértő gárda bevonásával – elkészítették a termékinformációs szoftverrendszert, gondoskodtak a szükséges hardvertámogatásról, s rendelkezésre áll már az átvitel-technikai megoldás is. Ez utóbbi egy digitális csomagkapocsolt rádiórendszer, amely alkalmas tetszőleges számítógépek összekapcsolására. A rendszerre azért van szükség, mert a mai magyar postai infrastruktúrával nem tudjuk az összeköttetéseket megteremteni. Jelen-

legi adatállományunk több tízezer tételt tartalmaz, terveink szerint ez a szám 2-2,5 év alatt mintegy félmillió tételre fog emelkedni. Kb. 5000 vállalatot kerestünk meg, de sajnálatlalt tapasztaltuk, hogy az ETK rendszer bevezetéséhez még mindig nem fűződik kellő érdekük a cégeknek. Természetesen az anyagi okok sem elhanyagolhatók. Meggyőződésünk azonban, hogy nem kell sokat várni az ilyen és hasonló rendszerek beindulására. A továbblépést szolgálja – mind rövid, mind hosszú távon – a Közgázsal közösen tervezett, és az idén nyáron beinduló százezeres oktatóbázis.”

A tervek szerint az oktatóbázis gépeit 250-350 Ft/óra díjért bárki igénybe veheti majd. Hajlékonylemez nem lesz a gépben, a cél elsősorban felhasználói szoftverek megismertelése (szövegszerkesztők, könyvelési, pénzügyi, számviteli csomagok stb.). Diákok kedvezményesen használhatják a PC-ket, az egyetem meghatározott gépidőben hallgatóit oktatja majd. A szakemberek szeretnék előírni azt is, hogy pl. egyazon témakörben íródott több szerzőre összehasonlításra is mód nyíljon.

Az Rt. megpályázta a Bécs-Budapest Világkiállítás információs irodájával kapcsolatos egyes feladatok ellátását. (További információ: 181-1134).

IBM vízió

Lassan hazánkban is valóság lesz az IBM irodai munkák integrálására szolgáló AS/400 OfficeVision (OV) programcsomagja, amelyet a harmadik AS/400 klubnapon *Rosemarie Sermet* az IBM Austria munkatársa ismertett. Elmondta, hazájában mintegy ezer cég dolgozik ezzel a szoftverrel. A termékkel olyan iradai funkciók gépesítésére és összehangolására nyílik lehetőség, mint elektronikus posta, naptár, üzenetküldés, dokumentumkezelés, szövegszerkesztés (DisplayWrite 4), egyéni dosszié kezelése, listák, telefonkönyv, döntésselőkészítés és adminisztráció. Az OV két új kifejezéssel is gyarapítja a szakirodalmat. A Revisable Formed Text, az egyes funkciók összekapcsolása érdekében, egy a rendszer által kialakított szövegforma. Az Application Programming Interfaces pedig saját alkalmazásai irodai munkákkal való összekapcsolása parancsszinten.

Az IBM Service System nemzetközi hálózatán keresztül a rendszer kapcsolódhat a külvilághoz, valamint más architektúrájú gépekhez is. Az OV az IBM összes operációs rendszere alatt futtatható, fejlesztésében megvalósult az SAA (System Application Architecture) elv. Így a különböző szintek összekapcsolása is megoldható, például PC és AS/400 között, bár ez a kapcsolat zökkenőmentesen várhatóan csak a jövő évben bejelentésre kerülő OS/2 Extended Edition 1.2 alatt futtatható. A szoftvert az IBM Magyarországi Kft.-n keresztül lehet beszerezni, az árak modellfüggők. Tájékoztatóként az első példány B10-hoz 4169, B20-hoz 8300, B40-hoz 17 ezer dollár. A program továbbfejlesztése minden géptípus esetén az ikon és az ablaktechnika felé halad, teljes egér támogatással. A megváltoztatott képernyőformátum egyes funkciók esetében már működik.

Választékváltás

Összeállításunkat a BNV jegyében készítettük el, s őszintén szólva kicsit több újdonságra számítottunk. Ehelyett viszont, nagy számban képviseltek és állítottak ki külföldi szoftvereket magyar cégek, egyre több jogtisztá termék között válogathatunk a disztribútori és a dealeri szerződéseknél köszönhetően. Viszonylag sok programozást segítő szoftvert találunk. Megjelent a

Recognita új változata, valamint AS/400-hoz kínált szoftvert is találtunk a termelésirányítás szakterületén. Rovatunkban köszöntjük az először megjelenő ÉGSZI SENIOR Kft.-t (1115 Budapest, Bartók Béla út 152.; 185-3977/257), a FAXTOR Kft.-t (1116 Budapest, Hunyadi János út 1.; 181-1550) és a Megoldás Kft.-t (1106 Budapest, Keresztúri út 4/B.; 164-1658).

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Bér- és munkaügy	Gazdálkodó szervezetek jövedelem felosztásának tervezéséhez, nyereség, bér és adó számításához	JÓVTERV	ÉGSZI SENIOR Kft. (185-3977/257)	XT	26
CAD/CAM	Háromdimenziós végeelem-modellezés	GORDIUS -Vesta	Számalk-InnoCAD Kft. (185-3111)	XT/AT	400 ¹
	CNC tervezőrendszer HUNOR vezérlésű esztergagéphez	NC-Soft 15	NOVALOFT (169-5900)	XT/AT	80
Gépipar	Ipárvállalatok részére készített:		ElektroSoft (56-44-222)		
	- Értékkönyvelési rendszer - Pénzügyi- és folyószámla-rendszer - Áruforgalmi információs rendszer			XT/AT/ LAN	300 ^{1,2} 400 ^{1,2} 600 ^{1,2}
Idegenforgalom	Szállodai "front-office" rendszer	LONDINER	Cobra (127-7871)	XT/AT	189
Irodautomatizálás	Titkársági rendszer	CLIENT	Cobra	XT/AT	89 ³
	Menedzsernaplár	DIRI	Cobra	XT/AT	39
Jog	Jogszabályfigyelés		Számszöv (166-5322)	XT/AT	39 ⁴
Kereskedelem	Kereskedelmi információfeldolgozás	PcMEREANT	Softinvest (112-9230)	XT/AT	99 ⁵
	Kereskedelmi boltok áruforgalmi rendszere	BOLTINFO	Cobra	XT/AT	180
Könyvelés	Főkönyvi könyvelés és pénzügyi analitika költségvetési gazdálkodóknak	IFÓK	SZIRT (62-22-188)	AT	25
	Többtelepes ipárvállalatok költségének analitikus könyvelésére	ANAL	SZIRT	XT/AT	189
Nyilvántartás	Gyámügyi nyilvántartó		Mikroszervíz (183-6903)	XT/AT	69
	Bírságotlást nyilvántartó		Mikroszervíz	XT/AT	69
	Segélykeret nyilvántartó		Mikroszervíz	XT/AT	69
	Tanácsi építésengedélyezési rendszer	ÉpEngE	Számszöv	AT/LAN	/ ⁶
	Külföldi utazásokat és utakat nyilvántartó gazdálkodó szervezetek számára	TRAVEL	Módusz (113-7837)	XT/AT	49
	Komplex anyaggyártórendszer	KOMPLEX ANYAG	Módusz	XT/AT/ LAN	620 ⁷

Szakterület	Felhasználási ajánlat	A program neve	Gyártó vagy forgalmazó	Hardver	Ár (EFT, ÁFA nélkül)
Nyilvántartás	Szerződés-nyilvántartási rendszer		SZÜV, Nyíregyháza (42-14-363)	XT/AT/ LAN	80
	Vásári információs rendszer		SZÜV, Pécs (72-32-355)	XT/AT	150
	Aláírások grafikus tárolása és azonosítása	COMPUGRAM 1.0	FACTOR Kft. (181-1550)	XT/AT/ LAN	500 ⁴
Pénzügy	Valutáért árusító boltok számlázásához	SZÁMREND	SZÁMKER (186-5782)	XT/AT	69
	Kisvállalkozások számlázásához	EGYSZÁM	SZÁMKER	XT/AT	44
	Költségvetés-készítő program		ElektroSoft	XT/AT	100
Programozás	Segédprogram Turbo Pascalban programozóknak	REXLIB PLUS 5.0	Számszöv	XT/AT	9 ⁸
	Segédprogramok és szubrutinkönyvtár QuickBASIC-ben		SZÁMKER	XT/AT	15
	Listagenerálás dBASE, Clipper és FoxBASE állományokhoz	LD	SZÁMKER	XT/AT	34
	Clipper, dBASE és FoxBASE forrásnyelvű programok dokumentálására	FORRDOK	SZÁMKER	XT/AT	5
	Lemeznyilvántartás karbantartására	KARBANTART	SZÁMKER	XT/AT	6
	Ékezetes betűk elérése angol billentyűzetről	KLAVDEF	SZÁMKER	XT/AT	3
	Grafikus Clipper kiterjesztés		Novotrade/PC Szalon (131-0776)	XT/AT	8
Számítástechnika	Optikai karakter-olvasás	Recognita Plus 1.1	SZKI (135-0780)	XT/AT PS/2	128 ¹⁰
Termelésirányítás	Iparvállalatok karbantartási és irányítási feladatainak ellátására	RUBIN	Számalk-AFI Kft. (115-5204)	IBM S/36, AS/400	/ ¹¹
Ügyvitel	Komplex ügyviteli rendszer		Megoldás (164-1658)	AT	/ ¹²

Megjegyzések: 1 – Irányár; 2 – A három szoftver együttes ára 1 millió forint; 3 – Modulok: Partneryilvántartás; Cobra Call telefonhívó rendszer; Szövegszerkesztő; Elektronikus látatókönyv; 4 – Havi aktualizálás 1900 Ft; 5 – Fejlesztette az R-SOFT Kiszövekelőket; 6 – A rendszer moduljai: ARCHICAD építész tervező- és GENESYS szakértői keretrendszer; 7 – Fejlesztette az ÉGSZI SZINVA; modulonként is rendelhető; 8 – Hálózati verzió ára 900 E Ft; 9 – Az alaprendszer új verziójának ára. A 20 funkcióból álló teljes rendszer ára 52 500 Ft; 10 – Új verzió; 11 – Irányára 12-14 millió forint. Svéd program magyar változata; 12 – Ár kiépítettségtől függően. Modulok: Deviza pénzügy; Számlázás; Beruházás és állóeszköz; Főkönyvi könyvelés, utóalkuláció és tolyószámia; Készletgazdálkodás.

Hálóban a Quattro

Tovább dolgozik Quattro Pro PC-s táblázatkezelőjén a Borland, s készül a hálózati változat bemutatására. Szükségszerű, hogy a teljes Quattro működtehető legyen hálózati serveren is, és a LAN Pack-et is valamennyi munkaállomáson futtatni lehessen. Az új program Angliában 250 fontba kerül, a kézikönyvekkel, a hálózatközeli útmutatóval, gyorskeresővel és felhasználói mintákkal. A Borland jogot adott arra is, hogy hálózatban még egy felhasználó dolgozhasson, de ez az engedély nem vonatkozik a teljes szoftverre.

Itthon is népszerű a Quattro. Fejlett makronyelve révén alkalmazások is készíthetők vele. A Novotrade PC Szalon (131-0776) forgalomba hozta az első ilyen csomagot. A Gyorskalkuláció elősegítheti a termelés-tervezést, egyszerű tevékenységi táblázatokat produkál, tárolja az eredménytáblákat, meghatározza az alapanyagok bekerülési árát, az alap- és segédanyag-szükségletet, a közvetlen anyagköltséget.

Kockázatcsökkentés? Igen!

Az alkalmazásokkal kapcsolatban jelent meg írásunk Rizikófaktorok – vannak címmel (*Szoftver 90/5*). Most kezelésükre vonatkozóan fejtjük ki nézeteinket. Körültekintő munkával minden rizikófaktor veszélyessége felmérhető és ennek alapján az ellenintézkedések kidolgozhatók.

A leggyakrabban alkalmazott módszer a szoftver tekintetében az alapos kipróbálás, tesztelés. A készítő a programot általában modulonként elég alaposan kipróbálja, és 50-200 tételes mintával úgynevezett rendszeresztet is lefuttatnak. Egyszerűbb rendszerneként ez elégséges is lehet. Bonyolultabb esetekben azonban az ilyen kipróbálás csak félmunka. Nem szokásos, pedig el kellene végezni: a számítógépes rendszerhez kapcsolódó kézi műveletek kipróbálását; az adatátvitel különböző körülmények közötti próbáit; a futtatást a szokásos terhelés másfél-kétszeres adatmennyiségével.

Nem laboratóriumi, hanem az elképzelhető legnehezebb körülmények között kell kipróbálni a teljes rendszert, beleértve az általa érintett összes személyi munkáját, s mindazokét, akiknek a dologát a rendszer módosítja vagy befolyásolja. Az ügyviteli rendszereket az üzem működésétől függetlenül is kipróbálhatjuk, a termelésirányító szoftver valós teszteléséhez azonban éles üzemmenet kell. Az első bevezető szervezet, ilyen esetben, a kísérleti nyúl szerepét tölti be.

Eredményesen számítói a későbbi gondokat az alapos dokumentálás. Ennek megoldása a hazai alkalmazásoknál általában csapnivaló. Ha készül is dokumentáció (ami a mikrogépes alkalmazási csomagoknál talán minden harmadikról állítható), azt alkotója nem szívesen adja ki a kezéből. Ennek oka, hogy nálunk a szoftver továbbadás, lopása bocsánatos bűnnek számít. A jogtalan használat egyik nehezítő tényezője, ha nincs hozzá tisztességes dokumentáció. További ok a fejlesztők lustaságában keresendő. Saját fejlesztésű rendszerneként pedig elég sűrűn előforduló motívum, hogy a dokumentáció hiányában a fejlesztő nélkülözhetetlenné tudja tenni magát. Ha már több alrendszer is dokumentálatlan, akkor kiválképp fontos személy lehet a „mindent tudó” számítástechnikus. A rendszerek utólagos dokumentálása nem könnyű. Ha nem a fejlesztőnek kell végeznie, akkor azonos mennyiségű ráfordítást követel a fejlesztésre fordított munka mennyiségével.

A kockázatokat igen jelentős mértékben csökkenti a megfelelő rendszerfejlesztési, illetve bevezetési munkamódszer. Ennek most csak egyik elemét emeljük ki. A feladatot a lehető legapróbb részekre kell bontani (egy hét, vagy akár egy nap alatt elvégezhető munkákra) és a fejlesztés-bevezetés ütemezését e szerint kell megtervezni, számonkérni. Sajnos, sok esetben a felhasználó azt hiszi, hogy mivel ő fizet, ezért komplett szolgáltatást várhat. És határidőre elvégzett tisztességes munkát is. Mégis a felhasználónak akkor is résen kell lennie, mert az ő helyzete is rossz lesz az esetleg késedelmes, vagy silány minőségű fejlesztés esetén. Sikeres módszer az, ha a felhasználó irányítja az eseményeket.

A több, apró részfeladatra való tagolás tehát segíti a felhasználót is az ellenőrzésben, de segíti a rendszer fejlesztőjét vagy bevezetőjét is, mert az apróbb feladatok kevésbé nyomasztóak, kisebb az esély a háttérőcsúszásra. Viszonylag részletes tervezés esetén hamar észrevehető, ha menet közben gond adódik. Ha nagy a valószínűsége a buktatók felszínre kerülésének, akkor ésszerű eljárás a gondokat okozó elemek számának csökkentése. Ilyen körülmények lehetnek: a feladat újszerűsége; a hardver újszerű összeállítása; a hálózat működésének módja, átbocsátóképessége; az alapszoftver fejlesztői, futtatói környezet nem kellő ismerete, kidolgozottsága; a feladat számítógéphez való „cipőkanalazása”; az adatszerkezet bonyolultsága; több alrendszer együttműködése; a fejlesztői-felhasználói szervezet személyzetének nem megfelelő összetétele és más hasonlóak.

Konkrét esetben egy szakértő is elemezni az adott helyzetet, tehát nem célszerű a kockázati elemek hatásainak súlyát általánosságban megjósolni. Mégis van egy támpont: működik egy ökölszabály. Egy kockázati tényező esetében a feladatot illik megoldani. Két kockázati elem együttes jelenléte esetén az eredmény minősége esetleg nem lesz tökéletes, de a rendszernek működnie kell. Három kockázati elem esetén a fejlesztés eredménye prototípus lesz csak, amely nem feltétlenül alkalmas rendszeres üzemeltetésre. Négy vagy több kockázati elem esetén a feladat elválasztása megengedhetetlen felelőtlenség.

Persze a kockázati elemek megeléré nem végzetes. Ha például a fejlesztő számára új a hálózat alkalmazási környezet, akkor vonjon be egy hálózati szakembert és máris megszűnik ez a helyzet. A mikrogépes alkalmazásoknál hódít az egyedül végzett munka szemlélete. Ez egyszerű feladat esetében elfogadható, bonyolultnál azonban súlyos hiba!

Fel kell készülnünk vészhelyzetekre is. A követendő megoldás a konkrét helyzet alapján tervezhető meg. Említsünk meg néhány lehetséges megoldási elemet: a megőrzendő adattárak sűrű másolása, a másolatok megőrzése; az ismételt feldolgozást lehetővé tevő környezet kialakítása; háttérgépjé biztosítása; végső esetre kézi, ideiglenes pótmegoldás kidolgozása.

Amerikai dömping

Az amerikai szoftverházak rendkívüli növekedést tapasztaltak 1989 első három negyedévében nyugat-európai és ausztráliai piacaikon. A Software Publisher Association 21 nagy programfejlesztő céget kérdezett meg, köztük a Lotus, a Microsoft, az Ashton-Tate-et, a WordPerfect-et és a Borland-t. Ezek arról számoltak be, hogy a két említett piacon közel 458 millió dollár értékben tudták programtermékeiket eladni, s ez 44 százalékos emelkedést jelent az előző év hasonló időszakához képest. Az amerikai szoftvergyártók legjelentősebb külföldi piaca Nagy-Britannia és Írország volt, ahol összesen 119,9 millió dollár értékben értékesítettek; őket követi az NSZK 100,8 millió dollárral.

HP a hotelban

A Hungaria Grandhotel megnyitásakor helyezték üzembe azt a szállodai szoftvert, amelyet a 60 százalékban magyar (HGP Partner) és a 40 százalékban osztrák (SDS) tulajdonú HGP Partner SDS fejlesztett ki. A Hewlett-Packard 3000-es gépcsaládra kidolgozott SDS Hotel-3000 integrált „front-office” rendszer – amely felöleli a vendég és a szálloda között létrejövő különböző szintű és minőségű kapcsolatokhoz tartozó adminisztráció, információ, adatfeldolgozás és szolgáltatás területét –, nagy előnye, hogy teljesen a magyar üzemeltetési feltételeknek megfelelően készült. Képernyőjén keresztül angol vagy német nyelven szól a portásokhoz, de hamarosan megjelenik a magyar változat is: A szállodára és a vendégekre vonatkozó adatok nyilvántartása mellett, a központi egység online kapcsolatban áll a szállodai diszpécser-rendszerrel, az értékesítési helyek számlázóegységekkel és a telefon-, telex- és telefax-készülékekkel. A szállodai főmodulhoz étermi számlázási és raktárkezelési-áruforgalmi modul is illeszthető, amely akár a legmodernebb vonalkódtechnikát is képes fogadni. Irányárak: szállodai program: 500 ezer, plusz munkahelyenként további 100 ezer Ft; étermi modul: 200 ezer, munkahelyenként további 40 ezer Ft; áruforgalmi modul 350 ezer, munkahelyenként további 70 ezer Ft. (További infó: Kocsis András, 122-9050).

Finesse(-s) banki rendszer

Unisys B28-as gépcsaládra alapított integrált automatizált banktírók (branch automation) rendszert mutatott be a BNV-n a SZÜV Sysland Kft. Mint *Parlagi Endre* ügyvezető elmondta, a Finesse nevű rendszer kereskedelmi bankok front-office műveletét végzi el. „Ez a Unisys olyan hardver/szoftver konstrukciója, amelyet kifejezetten irodai célra fejlesztett ki, elsősorban pénzügyi alkalmazásokra. Integrált célszoftvereivel gyorsan lehet leszabni a konkrét alkalmazást. Az integráltság azt jelenti, hogy a célprogramokkal együtt használhatjuk a standard (szövegszerkesztő, táblázatkezelő stb.) szoftvereket” – hallottuk *Parlagi Endrétől*. Hasonló adottságú Unisys rendszer már működik a CIB-ben, beszerzés alatt van a Unicbankban és az Inter-Európa Bankban. A Sysland most partnert keres, Unisys architektúrán, magyar jellegzetességekkel rendelkező banki szoftver kidolgozására.

Önkormányzati csomagok

Tanácsok pénzügyi osztályai számára három, PC-n futó szoftvert készített a Mikroszerviz Kisszövetkezet (tel.: 252-2888). A *Gyámügyi* nyilvántartó program az intézetben elhelyezett gyermekek, valamint szüleik adatait

tartalmazza. Mivel a szülők lakó- és munkahelye, sőt nevük is igen gyakran változik, nagyon munkaigényes volt a manuális nyilvántartás. A számítógéppel gyorsan kikereshető, hogy melyik szülőnek mennyit kell gyermeke elhelyezéséért fizetnie. Különböző *bírságok* nyilvántartására szolgál a másik, a *segélyek* nyilvántartására pedig a harmadik programcsomag. Ez utóbbi mind a rendszeres, mind az alkalmi segélyek esetében a postai átutalási csekkek és összesítők nyomtatását is elvégzi.

A rendszerek ára egyenként 69 ezer, ha együttlé vásárolják meg, akkor 160 ezer forint. A XIV. Kerületi Tanács pénzügyi osztálya már a Mikroszerviz szoftverekkel dolgozik.

Arccal az ipar felé

A COMET Ipari, Kereskedelmi és Számítástechnikai Kft. (135-9117) nyugatnémet-magyar vegyes vállalat az osztrák Voest-Alpine GmbH két programcsomagját kínálja. A P-CIM, PC-alapú felügyeleti, irányító és adatgyűjtő rendszer. A szoftver egyenletesebb és hatékonyabb gyártási folyamatot biztosít a PLC-k jobb kihasználásával. Fő funkciói: valós idejű adatgyűjtés és -feldolgozás; a felhasználó által definiált dinamikus grafikus, sémaidagramok, valós idejű szövegek; online interakció és döntéshozatal. DEC gépeken futtatható minőségellenőrző rendszer a CAQC, amely az acéliparban (folyamatos öntőműnél) megkívánt minőségi követelmények teljesítését szolgálja. Automatikusán halítja végre a minőség tervezését, a gyártási előírások meghatározását, a gyártás közbeni minőség előrejelzését, a félkész termékek további feldolgozására adott rendelkezéseket.

Komplex iroda az ICL-től

Az angol ICL cég a májusi IFABO szakvásáron, Bécsben az irodai kommunikációban új koncepciót képviselő szoftvert mutatott be. A programcsomag lehetővé teszi, hogy komplex irodai folyamatokat automatizáljunk és felügyeletüket biztosítsuk. Ez ideig az irodai kommunikációs rendszerek passzív alkalmazásokat képviseltek. A Staffware segítségével először nyílik lehetőség arra, hogy egy vállalat, vagy hivatal akta-, vagy információ-áramlásába aktívan beavatkozzunk. A Staffware alkalmazásának közvetlen előnye, hogy határozottan növelhető a termelékenység, biztosítható az abszolút határidő-betartás az üzleti tranzakciók követése révén. A Staffware problémamentesen hozzákapsolható a meglévő rendszerkörnyezetekhez. A nyitott rendszervilágot követő ICL stratégia szerint a Staffware a UNIX-XENIX alatt futtatható. Az ICL Office Power nevű integrált irodai rendszernek legújabb 450-es verzióját is bemutatta. Ez a szintén UNIX-ra alapozott irodai kommunikációs megoldás felhasználóbarát jellegével tűnik ki és az X.400-as szabvány szerint van kidolgozva.

Alkalmazást importál az ICL

ICL számítógéprendszerre dolgozta ki azt a komplex pénzügyi programcsomagot az angol Radius Computer Services cég, amely nemcsak a működik a VEGYTEK vállalat ICL 2900-as sorozatú gépén. A hazai specialitásoknak megfelelően átalakított magyar változat közös erőfeszítés eredményeként nemcsak megjelenik, a elterjesztését az ICL Hungary is támogatja. A főkönyvi, megrendelés- és állomány-nyilvántartási stb. modulokkal ellátott szoftvert további alrendszerrel egészítették ki (illetve azokat bővítették) karbantartás, lekérdezés, készletbevitel, tranzakció-feldolgozási nyomtatás. Az átalakításokat sok esetben a magyar bankrendszernek a nyugat-európaiaktól eltérő sajátosságai miatt kellett végrehajtani, de az angol fél – felismerve, hogy ez csak 1-2 éves átmeneti időszakot jelent –, vállalta hogy a rendszer vegyesen, képes legyen a magyar sajátosságok és az egységes Európa követelményei szerinti pénzügyi műveleteket elvégezni.

Az ICL Hungary tervei között szerepel a szoftver üzembehelyezése legújabb DRS 6000 típusú UNIX-alapú munkaállomásokon. „Három szinten szeretnék a programcsomagot terjeszteni: nagygépen (ICL 29xx és ICL 39xx), UNIX-gépeinken és a PC-ken” – hallottuk *Ian Leach*-t, az ICL Hungary vezetőjét, aki azt is elmondta: az angol Resource Fall cég terheggépkocsi és más járműpark szervezési, menedzselési rendszerét (a Fleet 2000-et) Magyarországon is forgalmazni szeretnék, mégpedig számítógéprendszeren és a DRS 6000-esen.

SunAccount, ez az ami kell

Az angol Systems Union cég világhírű SunAccount Ledger Accounting nevű gépfüggetlen főkönyvi számítási programcsomagja a hazai piacon is nemcsak megjelenik.

A kombinált főkönyv az összes számlát tartalmazza; nem szükséges külön nyilvántartást vezetni az értékesítésről, a vásárlásokról, beruházásokról, költségekről, ügyfelekről, főkönyvről stb. Az egész rendszer a kettős könyvelés elvére épül. A tranzakciók számát tekintve felső határ nem létezik. A számlakódok struktúráikat maximum 10 alfanumerikus karakterből állnak és tetszés szerinti számú számla hozható létre. Az előre programozható naplótípusokat a felhasználó határozhatja meg. A naplókimutatásokat lehetőség van a számlakódok, a tartozik/követel paraméterek, az elemzési kódok és az összegek előzetes meghatározására.

Az elemzési kategóriák a felhasználó által meghatározott fejléccel, például osztályok, termékek szerint jeleníthetők meg. A tíz kategória közül öt a számlatranzakciókra vonatkozik, öt pedig a számlatörténettel áll permanent hozzáféréseiben.

Az elemzési kódok minden kategóriára vonatkoztathatók, számuk tetszés szerinti lehet.

Összetett főkönyvek állíthatók elő. Korlátlan számú főkönyvnyilvántartás létezhet, ezek mindegyike külön azonosítóval rendelkezik. Olyan konszolidált kimutatások hozhatók létre, amelyek több főkönyvi nyilvántartásból származó adatokat jelenítenek meg.

Nemzetközi ügylet: külföldi pénznemben nyilvántartott főkönyvek állíthatók fel tetszés szerinti alapulatóban, és ezek az összesítés előtt automatikusan konvertálhatók. Az adóssávok és az adóalkuláció országonként változhat. A szoftverben és a kézikönyvekben a nemzetközi terminológia használatos.

Áttagó feldolgozás: az összes külföldi fizetőeszközben nyilvántartott száma magába foglalja a hitelezők és az adósok nyilvántartását, valamint a főkönyvet. Minden egyes főkönyvben és minden egyes számlában a nyilvántartáshoz használatos külföldi fizetőeszközök száma tetszőleges lehet. Az átváltási nyereség/vesztés felismerése a pénz allokálásakor kerül meghatározásra és automatikusan a nyereség/vesztés számlákra kerül. A valutaátértékelés a főkönyv egészében vagy egy részében az átváltások felülvizsgálatára szolgál.

Pénzügyi kimutatások: A nyereség/vesztés kimutatások, a mérleg és az egyes különböző külföldi fizetőeszközökben előállt pénzmozgások és egyenlegek az időszakos kimutatások elkészítését (hazai és külföldi fizetőeszközökben) lehetővé teszik. A főkönyvekből készült, különböző alapulatóban elszámolt, összesített kimutatások olyan valutakonverziós táblázatra támaszkodnak, amelyek számaosztályonként és elszámolási periódusonként különböző átszámítási kulcsokat tartalmaznak.

A tranzakciók könyvelésekor a rendszer a külföldi fizetőeszközöket az alapulatóra konvertálja. Ez fordítva is lehetséges. Valutaátváltáskor minden egyes valutára megadható az átszámítási kulcs. Opcionális lehetőség van arra, hogy számaosztályonként és elszámolási időszakonként az átszámítási kulcs eltérő legyen.

Adós/hitelező kimutatások: a rendszer tranzakciónként aktualizálást, adós/hitelező kimutatásokat készít alapulatóban, vagy külföldi fizetőeszközben.

Pénzügyi kimutatások: a mérleg maximum tíz különböző mérlegfőkönyvben tárolható, ilyenek lehetnek például a mérleg, az ellenőrzött mérleg, a terv, az előrejelzés stb. Ezek mindegyike összehasonlítható az aktuális pénzügyi kimutatásokkal. Különleges, a felhasználók által meghatározott elemzési kódokkal különböző pénzügyi kimutatások készíthetők például főosztályi, osztályi, vagy termékcsoport szinten. A pénzügyi elemzések formátumát a felhasználó definiálhatja. A *SunQuery Reporter-Writer* olyan tranzakciónkénti kimutatások készítésére alkalmas, amelyek kapcsán a felhasználó az adatok megválasztása, a formátum, a rendezés és az összegzés tekintetében teljes szabadságot élvez.

A szoftver megfelelő változata futtatható PC-n, DOS, vagy UNIX alatt a legtöbb UNIX-alapú minigépen, IBM AS/400, DEC MicroVAX és VAX rendszereken. Az angol cég, amelynek Magyarországon is van irodája (175-1213) a SunAccount nemzetközi könyvelési programcsomagot AMS Micro Services kizárólagos szállítója Kelet-Európában.

Bejön a CADAM?

Várhatóan ez év második felétől, az IBM által több gépkategórián is favorizált CADAM tervezőrendszernek lesz magyarországi forgalmazója. Az Innovatech Kft. (160-6032) képviselője szerint, addigra megszületik a megállapodás. A programcsomag két részből áll. A *konstrukciós modul* az alkatrésztervezéshez szükséges geometriai modellező részből (3D testmodellező), standard típuselem-könyvtárból és szimbólumkönyvtárból tevődik össze, s így képes egy gyártmányt geometriailag kompletten leírni. A mintadarabra – igény esetén – végelelmehálókat terít, s így elvégzi a szilárdsági méretezést. A *technológiai tervező modul* meghatározott munkadarabok megmunkálási folyamatát írja le, kívánóság szerint NC vagy más vezérlő kimenetet adva.

A CADAM eredetileg IBM 370-es gépre készült. Van PC AT 386-oson vagy 486-oson futtatható változata is. Az Innovatech fejlesztéseikkel, helyi alkalmazásokkal, típuskönyvtár felállításával és a betanítás elvégzésével kívánja a CADAM értékét növelni. Jelenleg *dolgoznak a CADAM és az Innovatechnek saját fejlesztésű GOL (Geometrical Operating Language – ára 120 ezer Ft) programcsomag közti interfész kialakításán*, a 2D (max. 2,5 D) leíró nyelvre technológiai tervezőrendszert hoztak létre lemez megmunkálásra és fűtőáramúves NC megmunkálásra. A kiépített technológiai rendszer ára 1,2 millió Ft. A fejlesztések jelenleg főként Novell hálózati alkalmazásokra és XQL adatbázis-kezelővel támogatott rendszerek létrehozására készülnek. A szakemberek tervezik rendszerük adaptálását IBM AS/400 gépekre alakított hálózatokra is, az SQL nyelv alkalmazásával.

„Ezermester” szoftver HP-re

Másfél éve prosperál az egész Nyugat-Európára kiterjedt vegyes vállalati láncsal rendelkező NSZK-beli ORDAT cég osztrák leányvállalata segítségével létrehozott ORDAT Budapest Kft. (129-6145). A kft. az anyavállalat által, megbízhatósági okokból kizárólag HP-3000-es gépcsaládra kifejlesztett FOSS modulrendszerű gyártási-szervezési rendszerszoftvert kínálja a hazai iparvállalatok számára. A hardver a Hewlett-Packard Budapesti Képviselet Irodán keresztül szerezhető be (185-2368), az engedélyeztetési kötelezettség miatt 1-2 hónap alatt. A programrendszer magvát az értékesítési és a vele szoros kapcsolatban álló termelésirányítási modul képezi, amelyre egyfelől a raktár- és anyaggazdálkodás és a beszerzés, másfelől a gyártásvezérlés (CIM) és CAD/CAM modulok épülnek. A termelésirányítást támogatja a bérszámlajelzés, a munkaügyi, a könyvelési és a költségelszámolási modul. Az elemeket külön-külön, vagy variálva is lehet telepíteni. A bérszámlajelzési és a munkaügyi modul teljes egészében át kellett írni, és a hazai szempontok figyelembevételével adaptálni.

A közöttük kialakított egységes interfésznek köszönhetően az egyes részegységek az adatokat egymás között forgalmazzák, így nincs szükség többszörös adatrögzítésre. Az összes modul egyazon tőrszadat-bázisra épül, s így az online rendszer közel hozza egymáshoz az egyes vállalati osztályokat, amivel párhuzamosan gyorsul a gazdálkodó egységek reagálóképessége a piac hatásaira. Az anyaggazdálkodási modul a múlt és a jelen állapot nyilvántartása alapján, online módon modellezi a jövő szükségleteit, elkészíti a készlet részletezését, gyártási és beruházási javaslatot tesz.

Kiemelhető a pénzügyi könyvelési modul nyújtotta konszolidálhatóság. A részprogram segítségével külföldi telephelyekkel rendelkező vállalat egyesített mérlegadatainak kezelése is megoldható. A FOSS-hoz teljes körű vonalkódtechnika is kapcsolódik.

Megőrtött a programok magyar viszonyok közé való adaptálása, amibe az is beletartozik, hogy a menük, a képernyőüzenetek és a kinyomtatásra kerülő adatok is magyar nyelven jelennek meg. Az ORDAT az oktatást és a betanítást természetesen vállalja.

A FOSS-t itthon eddig öt helyen telepítették, többek között a Ganz Gépgyárban és a Csepeli Papírgyárban. Ára erősen függ a kiépítettségtől, de a legszerűbb hardvereszközöket (8 csatlakozóhelyű rendelkező HP Micro 3000 LX és perifériák) és a legszükségesebb szoftvermodulokat alapul véve is az ár 2 millió forint fölötti összeget eredményez. Ez viszont tartalmazza az MPE operációs rendszert, az IMAGE hierarchikus adatbázis-kezelőt, a Query adatbázis-lekérdező nyelvet, a szekvenciális fájlkezelőt és a V-PLUS formátumlap-generátor árát.

A tervezők álma

A Digital Research megjelentette Artline üzleti grafikus programcsomagjának 2-es változatát, amely nagyobb kompatibilitást nyújt a szabványos adatállomány-formátumokkal. *Chris Lusby-Taylor*, műszaki igazgató ismertette az Artline új lehetőségeit, amelyek között megtaláljuk az ún. autotraced szolgáltatást, a pontos színelőírást, valamint számos szövegkezelési és tervezési segédeszközt. Míg az első változat csupán két adatállomány-formátumot (GEM, PostScript) támogatott, addig az új verzió az Autodesk AutoCAD, a Lotus 1-2-3 és a Symphony adatállományokhoz is alkalmazható. A 2-es változat szállítása júniusban kezdődik OEM (Original Equipment Manufacturer) gyártókon, VAR (Value Added Reseller) viszonteladókön és Digital Research disztribútorokon keresztül. *„Az Artline a legkifinomultabb PC-s szoftver ma. Ilyenről álmodnak a tervezők – kommentálta a termék megjelenését Ian Dunn, a Digital Research észak-európai igazgatója. Az Artline maximálisan 16 millió színt támogatásra képes, amelyek csoportosíthatók és elmenthetők. Az előkonfigurált színválasztékok tartalmazzák többek között a Pantone PMS színeit is. Új szövegkezelési sajátosság a torzítás, a teljes szöveg-szerkesztés, valamint a szöveges részek és a grafikák illesztése.*

A VT-Soft, amely a DataEase adatbázis-kezelő forgalmazója, azt tervezi, hogy a szoftver 4.0, magyar verziójának korlátozott rekordszámú változatát, a teljes (ezer oldalas) dokumentációval együtt díjmentesen a felhasználók rendelkezésére bocsátja, s az oktatási intézményeket ezen túlmenően is támogatják a DataEase megismerésében és használatában. ■

Microsystem Napok Alkoholgondozási szakrendszerrel (MicAlkohol) jelentkezik júniusi rendezvényén a Microsystem. Egy további újdonság: kórházi rendszer osztályos moduljához általános lekérdőző és statisztikai rendszerrel mutatnak be, ami a belgyógyász, urológus orvosok szakmai munkájához végez gyűjtést. ■

A tiszta levegőért Mintegy ezer cég szennyezi hazánkban a levegőt, s ezeknek bejelentési kötelezettségük van a Környezetvédelmi Minisztérium felé. A jelentések automatikus elkészítését segíti a Microsystem új PC-s programcsomagja, a MicLevegő. Használatával nem szükséges ismerni a különböző kódszám táblázatokat, meggyorsul az adatkarbantartás, s a jelentések számítógépes formában benyújthatók, akár hálójelnyomon is. ■

Itt a WordPerfect! Mostantól hivatalos disztribútora van Magyarországon, a világon 3.5 millió felhasználót számláló WordPerfect szövegszerkesztő szoftvernek. A Műszertechnika forgalmazza Amerika DOS/UNIX/VMS alatt futó legnépszerűbb programcsomagját és az azonos nevű még ma termelhető is. A legújabb 5.1 változat ára 35 ezer forint + ÁFA. (További információ: 122-1623). ■

ICL/Oracle paktum A brit üzletpolitika stratégiája az erőteljes térnyerés az európai és más piacokon. Ehhez illeszkedik az a megállapodás, amely szerint az amerikai Oracle szoftverház Oracle RDMS relációs adatbáziskezelő rendszerét és a hozzá kapcsolódó alkalmazás-fejlesztési eszközök forgalmazási jogát az ICL DRR 300, 400, 500 és a legújabb 6000-es UNIX-alapú gépeire megkapta. ■

Tovább, tovább! Bejelentették az Oracle Graphics nevű alkalmazási segédprogramot, amely grafikus funkciókat kombinál osztozott adatbázis-technológiával. A termék máris elérhető SPARC architektúrájú Sun 3 és Sun 4 munkállomások számára, de a harmadik negyedére tervezik DEC VAX változatát is. Az Oracle Graphics-szel egy időben mutatták be az Oracle Toolkit csomagot is, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy függetlenül magukat a felhasználói interfésztől. Segítségével az alkalmazási programokat, melyek az Oracle Toolkit köré épülnek, jelentős változtatás nélkül végre lehet hajtani, különféle interfészek alkalmazásával. ■

Lesz-e DOS 5.0? A Microsoft bejelentette, még az idén megjelenik az MS-DOS új változata, amelynek számottevően csökken a térigénye. Kidolgozásán az eddigi legnagyobb fejlesztőcsoport dolgozik, architektúrájáért pedig az OS/2 atya, Gordon Letwin a felelős. ■

HNUG Harangozó József, a BME Folyamat szabályozási Tanszék docense (166-4011/2578) lett a Magyarországi NetWare Felhasználók Egyesülete (HNUG) első elnöke. Az intézőbizottság tagjai: Hazay Csaba (Számalk, 185-3111), Fekete János (BME, 166-4011/2051), Verebely Pál (MTA-SZTAKI, 166-5644) és Verő András (Magyar Hitelbank). Az első összejövetelen előadást tartott Andrew Zoltowski, a Novell kelet-európai igazgatója. ■

OSF/1-akció Az UNIX egyesítését egyik úttörője, az Open Software Foundation (OSF) a feljavított OSF/1 operációs rendszert érintő árcsökkentéseket jelentett be. Egy egyszerű CPU forráskód licencliját valamennyi disztribúciós illetékel együtt 50 ezer dollárban állapították meg, míg disztribúciós jogok nélkül ugyanez 25 ezer dollár. Mindkét esetben a forráskód minden egyéb további CPU-hoz 3 ezer dollárba kerül. Az OSF árai igencsak versenyképesnek látszanak a nagy rivális, az UNIX Internationalhoz képest. A UNIX System V 4.0 forráskódjának licenclijára – disztribúciós jogokkal együtt – 100 ezer dollár (az első CPU-ra), és 50-50 ezer dollár (minden további CPU számára). ■

„Rövidzár” az IFABO-n? CASE-Tool készleteket, osztozott adatbázis-rendszereket, szakértői csomagokat és tárgyorientált fejlesztő rendszereket mutatott be a májusi IFABO nemzetközi szakkonferencián az osztrák CSE cég (43-662-72731). Gyors, strukturált prototípuskészítést biztosít a Shortcut, amely a problémamegoldáshoz a strukturált analízis technikáját alkalmazza. Az analízis eredményeit ellenőrzi és automatizálja egy szabályokból álló hálózattal transzformálja. Ez a szabályháló a Nexpert Object nevű szakértői rendszer, amelynek integrálásával egy funkcionáló prototípus jön létre. A lényeg: a fázis tervezést és programozást egyszerűen át lehet ugrani. ■

LAN oktatás Magyarországra készült az angol Azlam Company, amely Novell hálózatok oktatásában, a szak tudás átadásában szeretne segíteni. Máris rendelkeznek külön oktatási programmal a kelet-európai országok szakembereinek képzése és továbbképzése céljaira. ■

Kiadja

a Computerworld Informatika Kft.

1072 Budapest, Rákóczi út 16.

Levél cím: 1536 Budapest, Pf.: 386.

Telefon: 111-7917

Felelős kiadó: Futász Dezső

Felelős szerkesztő: Kovács Attila

Szerkesztő: Bajkóczy Mollász Judit,

Fejes Kálmán

Fordító: Ódor Gabriella

Olvasószerkesztő: Budai Tamás

Tervezőszerkesztő: Saánsé Szukm Judit

Szerkesztőségi titkár: Jármí Istvánné

@ 1990. Computerworld Informatika Kft.

Nyomtatás: Volánbusz-Háttér Kft.

Megjelenik évente tizenkétszer, csak előfizetőknek.

Híreinket a legmegbízhatóbb forrásokból merítjük és ellenőrizzük. A kötelező gondosságunk ellenére átvett téves értesüléseinkért felelősséget nem vállalunk.

A Computerworld Informatika Kft. lapjaival, a Computerworld-Számítás-technikával és a Mikrovilággal, valamint tájékoztatóival: a Quickkel, a compuTRENDEL, a SZOFTVERRel, az Editoppal a világ legnagyobb számítástechnikai kiadóijához, az IDG Communications céphez kapcsolódik, amely harmincnál több országban közel száz folyóiratot jelentet meg.

Legfontosabb kiadványai a következők: Egyesült Államok: Computerworld InfoWorld, PC World, MacWorld, Run; Franciaország: Le Monde Informatique; Japán: Computerworld Japan; Kína: Népköztársaság: China Computerworld; Nagy-Británia: PC Business World; Német Szövetségi Köztársaság: Run, Computerwoche, PC Woche, PC Welt; Olaszország: Computerworld Italia.

IDG
COMMUNICATIONS